

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΑ000	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡΙΝΟ 2019-2020
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κείμενα Γνωσιοθεωρίας: <i>Η Φαινομενολογία της Αντίληψης του Μωρίς Μερλώ-Ποντύ</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	Άσκηση		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (Γνωσιοθεωρία)		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Όχι		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:	Ελληνικά και Αγγλικά για φοιτητές/τριες Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Θα έχουν ασκηθεί στην προσεκτική μελέτη που απαιτεί ένα φιλοσοφικό κείμενο, στον ορθό τρόπο αναζήτησης βιβλιογραφικών πηγών και εκμετάλλευσης φιλοσοφικών λεξικών και άλλων εργαλείων, και στη συγγραφή και παρουσίαση εργασιών.
- Θα έχουν κατανοήσει την εσωτερική λογική της *Φαινομενολογίας της Αντίληψης* και θα έχουν γνωρίσει σε ικανοποιητικό βάθος τα επιμέρους θέματα που εξετάζονται σε αυτό το έργο.
- Θα έχουν κατανοήσει τις εμπειριστικές και νοησιαρχικές θέσεις στις οποίες ασκεί κριτική ο Μερλώ-Ποντύ και θα είναι σε θέση να χειρίζονται σημαντικά ορόσημα της ιστορίας της φιλοσοφίας.
- Θα έχουν εμπεδώσει βασικές έννοιες της φαινομενολογικής φιλοσοφίας και ειδικότερα της

φαινομενολογικής θεωρίας για την αντίληψη.

- Θα έχουν γνωρίσει τα γνωσιολογικά και οντολογικά ζητήματα με τα οποία συναρτάται ο φιλοσοφικός προβληματισμός γύρω από την αντίληψη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η *Φαινομενολογία της Αντίληψης* (1945) του Μωρίς Μερλώ-Ποντύ (1908–1961) είναι ένα από τα σημαντικότερα έργα της φαινομενολογικής φιλοσοφίας του 20^{ου} αιώνα. Η ανάγκη για τη μελέτη του, ωστόσο, δεν γεννιέται στη βάση μόνο της ιστορικής του αξίας, αλλά και στη βάση της έντονης προσοχής που αυτό δέχεται στο πλαίσιο τρεχουσών θεωρητικών συζητήσεων στη σύγχρονη γνωσιοθεωρία και φιλοσοφία του νου. Στο παρόν μάθημα, θα εξετάσουμε από κοντά το κείμενο του Μερλώ-Ποντύ. Θα δούμε με ποιον τρόπο ο ίδιος υιοθετεί τη φαινομενολογική μέθοδο και πώς, από μια τέτοια σκοπιά, ασκεί κριτική αφενός στον εμπειρισμό και, αφετέρου, στη νοησιαρχία. Κάποια από τα ερωτήματα που στη συνέχεια θα μας απασχολήσουν είναι τα εξής:

- Τι είναι η αντιληπτική αποβλεπτικότητα;
- Ποιος είναι ρόλος του (ανθρώπινου) σώματος στον αντιληπτικό σχετισμό μας με τα πράγματα, τον κόσμο, και τους άλλους ανθρώπους;
- Ποια είναι η σχέση της αντίληψης με τη γλώσσα;
- Ποια είναι η σχέση του (πρωταρχικού) κόσμου της αντίληψης με τον κόσμο όπως τον περιγράφει η επιστήμη;
- Ποιος είναι ο ρόλος της απόκτησης συνηθειών;
- Πώς να προσεγγίσουμε φαινομενολογικά το (ανθρώπινο) σώμα κατά την έμφυλη διάστασή του;

Θα εξετάσουμε με προσοχή τις απαντήσεις που δίνει ο Μερλώ-Ποντύ ώστε να γίνει κατανοητό το πώς η θεωρία του προκρίνει τον ένσαρκο χαρακτήρα της ανθρώπινης υποκειμενικότητας. Στην πορεία που θα ακολουθήσουμε θα μεριμνούμε διαρκώς για τις απαραίτητες και διαφωτιστικές συνδέσεις και επεξηγήσεις αναφορικά με (i) άλλους φιλοσόφους και φιλοσοφικές τάσεις από την ιστορία της φιλοσοφίας (π.χ. Καντ, εμπειρισμός, νοησιαρχία), (ii) τις φαινομενολογικές θεωρήσεις του Χούσερλ, του Χάιντεγκερ και του Σαρτρ, και (iii) τρέχοντες φιλοσοφικούς διαλόγους κυρίως γύρω από τη φιλοσοφία της αντίληψης και τη δυνατότητα απόκτησης γνώσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση της ηλεκτρονικής τάξης (e-class): Εβδομαδιαίο Ημερολόγιο, Ανακοινώσεις, Παροχή διδακτικού υλικού (διαφάνειες και σημειώσεις). • Σύντομες παρουσιάσεις με την υποστήριξη του προγράμματος PowerPoint. • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για πληρέστερη επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες. 																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="667 607 1002 674">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1002 607 1337 674">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="667 674 1002 707">Θεωρητική Άσκηση</td> <td data-bbox="1002 674 1337 707">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 707 1002 775">Μελέτη και προετοιμασία για τα μαθήματα</td> <td data-bbox="1002 707 1337 775">70</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 775 1002 808">Παρουσίαση</td> <td data-bbox="1002 775 1337 808">23</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 808 1002 842">Ενδιάμεση Πρόοδος</td> <td data-bbox="1002 808 1337 842">28</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 842 1002 875">Τελική εργασία</td> <td data-bbox="1002 842 1337 875">90</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 875 1002 909"></td> <td data-bbox="1002 875 1337 909"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 909 1002 943"></td> <td data-bbox="1002 909 1337 943"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 943 1002 976"></td> <td data-bbox="1002 943 1337 976"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 976 1002 1010"></td> <td data-bbox="1002 976 1337 1010"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 1010 1002 1043">Σύνολο</td> <td data-bbox="1002 1010 1337 1043">250</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Θεωρητική Άσκηση	39	Μελέτη και προετοιμασία για τα μαθήματα	70	Παρουσίαση	23	Ενδιάμεση Πρόοδος	28	Τελική εργασία	90									Σύνολο	250
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Θεωρητική Άσκηση	39																							
Μελέτη και προετοιμασία για τα μαθήματα	70																							
Παρουσίαση	23																							
Ενδιάμεση Πρόοδος	28																							
Τελική εργασία	90																							
Σύνολο	250																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Αξιολόγηση παρουσίασης, ενδιάμεσης γραπτής προόδου και τελικής εργασίας.</p>																							

5. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μερλώ-Ποντύ, Μωρίς (2016). *Φαινομενολογία της Αντίληψης*. Κ. Καψαμπέλη (μτφ.). Αθήνα: Νήσος [(1945) *Phénoménologie de la Perception*, Paris: Gallimard]